Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI Ч. 66. TWO SECTIONS (SECTION 1) JERSEY CITY and NEW YORK, СУБОТА, 14-го БЕРЕЗНЯ (MARCH 14) 1953. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 66. VOL. LXI.

В КОНГРЕСІ ЗАКИДАЮТЬ СОВЄТАМ, ЩО ВОНИ ПОРУШИЛИ 37 РАЗІВ ДОГОВОРИ

Вашингтон. — Комісія закордонних справ Палати Репрезентантів вияснила, що Совєтський Союз щонайменше 37 разів зламав основні постанови у восьмих договорах з Злученими Державами. Ці договори охоплюють дев'ять країн з мільйонами населення. Більша частина таких поламань повторюється постійно, твердить комісія. Вони торкаються таких важливих актів, як загарбання Польщі і трьох балканських країн під зализну заслону аж до підтримки комуністичного нападу на Корею.

Комісія вивчає шісдесять договорів, або цілі групи договорів, які підписано на таємних конференціях під час війни, одначе ці студії ще не закінчені. Загалом Совєти заключили договори про 72 окремі справи з своїми альянтами, почінаючи від Атлантійського Чартеру в 1941 р. аж до другої Московської конференції в 1945 р. Студії над цими договорами переводить комісія у підготові до резолюції, запропонованої президентом Айзенгавером для натаврування поневолення народів Росією. Ця резолюція хвилево відсунена набік з уваги на спір між обидвома політичними партіями над її редакцією. Звіт комісії зводиться про поламання договорів у справі Австрії, Китаю, Ірану, Румунії, Польщі, Болгарії, Угорщини, Німеччини й Кореї. Звіт опертий на опублікованих інформаціях, одначе ні в одному випадку не можна було завважити, щоб Совєти признали, що вони допустилися порушення умов. Коли проти того зголошувано протести, то Совєти або заперечували порушення умови, або „виверталі правду догори дном" і обвинувачували покривджену сторону.

ГОЛОВА ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Президент Айзенгавер найменував Фредеріка Б. Лі (на фото) новим шефом Адміністрації Цивільного Повітроплавства, на місце Чарлза Горна, що уступив.

ПРОМОВА ІДЕНА ПРО НАПАСНИЦТВО МОСКВИ І ОБОРОННІ ЗУСИЛЛЯ ВІЛЬНОГО СВІТУ

У нюйоркському готелі „Валдорф Асторія", на обіді влаштованому Об'єдинанням Закордонної Політики перед своїм відлетом до Лондону, промовляв британський міністер закордонних справ А. Іден. Промову британського політика вислухало 1,600 осіб, що були присутні на цьому прийнятті. Свою промову А. Іден нав'язав до найсвіжішого випадку нападу совєтського літунства на британські повітряні сили й криваві висліди цього нападу. Британський міністер підкреслив, що цей випадок відбувся безпосередньо після збиття американського літака, що доконали червоні чеські літаки. Отож пов'язаність цих випадків говорять про варварство напасника. Іден заявив, що англійський уряд розглядає совєтський напад, як дуже поважний випадок і що високий британський комісар у Німеччині дістав доручення зложити якнайрішучіший протест перед совєтським комісаром. Перед виголошенням промови, яка була поширена через телевізійну й радіову сітки, Іден говорив телефоном з міністерством закордонних справ у Лондоні й був поінформований про настрої, що витворилися в Лондоні після нового кривавого інциденту в Европі. Іден звернув увагу, що ці випадки відбуваються саме тоді, коли світ готовий до розмов з Совєтами, отож ці випадки виявили б небажання Совєтів дійти до порозуміння. Погіршення добросусідських відносин з Кремлем розпочалося ще після комуністичного перевороту у Чехословаччині в 1948 році. З того часу Захід зробив поступ і хоч „ще є небезпека, але ми вже не безпорадні і беззахисні". Для мі[ц]ної закордонної політики, як далі твердив Іден, необхідні „міцні економічні засновки", що на них спирається оборонна спроможність кожного народу. А це може вирости на співпраці ЗДА, Британської Спільноти Народів і Західньої Европи. Далі промовець висловив своє переконання в доцільності ведення війни в Кореї, бо після того, коли Об'єднані Нації виступили в Кореї проти напасника, подібний інший випадок агресії проти вільного світу не повториться. У цьому велика заслуга Америки.

МІСЦЯ СОВЄТСЬКОЇ ПРОВОКАЦІЇ

На мапі зазначені місця провокативних нападів совєтських літаків на західні літаки, що викликало грізну міжнародню кризу. Біля Блекеде (1) два совєтські МІГ-и збили в четвер один англійський бомбардувальник, при чому згинуло 5 членів залоги. Два дні раніше в районі Реґенсбурґу (2) теж два совєтські МІГ-и з чеськими знаками — збили один американський літак, на чому пілот врятувався на парашуті. Попереднього тижня один польський пілот втік на совєтськім літаку такого самого типу МІГ на данський острів Борнгольм (3), де його тепер перевіряють.

СОВЄТСЬКІ МІГ-и ЗБИЛИ АНГЛІЙСЬКИЙ ЛІТАК НАД НІМЕЧЧИНОЮ

ЛІТАК РОЗБИТИЙ НА ШМАТКИ, 5 ЧЛЕНІВ ЗАЛОГИ ЗГИНУЛО; БРИТАНІЯ ПРОТЕСТУЄ, АЛЯНТИ РОЗГЛЯДАЮТЬ СИТУАЦІЮ

Люнебург, Німеччина. — В четвер 12-го березня два совєтські бойові турболітаки типу МІГ напали на чотиро-моторовий англійський бомбардувальник над територією т. зв. повітряного коридору до Берліна в долині ріки Лаби та розбили його на шматки, при чому згинуло п'ять членів залоги англійського бомбардувальника. Пілот літака врятувався, злетівши щасливо на парашуті на окуповану англійцями територію — а інший член залоги мав злетіти на парашуті на совєтську територію й був інтернований в шпиталі, бо під час приземлення він відніс рани. Прем'єр Черчил негайно скликав наглі політичні наради та доручив британському високому комісарові в Німеччині переслати совєтам найгострійший протест, домагаючись відшкодування за літак і жертви, як теж негайного покарання тих, що виконали атаку. Обстріляний і збитий літак розлетівся в повітрю на шматки й його частини злетіли на англійську і совєтську територію. Московське радіо вже передало відповідь совєтського командата в Німеччині ген. Чуйкова, на англійський протест, заявляючи, що літак був збитий аж 120 миль над совєтською територією та що він перший відкрив вогонь на совєтські літаки. Новий совєтський напад на англійський літак, який трапився заледве два дні після того, як такі самі совєтські літаки збили над окупованою американцями німецькою територією один американський літак, — створив загрозливе положення, бо обидва випадки вважаються розбишацькою тактикою нового совєтського уряду. Американський, британський і французький високі комісари в Німеччині відбувають спільні наради в справі нового положення, створеного совєтськими провокаціями. — Британський державний секретар Іден, що перебуває на нарадах Об'єднаних Націй в Ню Йорку, назвав новий совєтський напад „варварством" — але відмовився від будь-яких виснень щодо дальшої акції англійського уряду в тій справі. В Лондоні повідомлено, що тепер всі англійські літаки в районі совєтської зони будуть літати тільки під охороною бойових літаків. — Свідками нового совєтського піратства в повітрю були численні німці. Дві години раніше два совєтські бойові літаки в околиці Кассель теж були загнались на окуповану англійцями територію, погрожуючи атакою на інший англійський бомбардувальник, який потрапив щасливо вийти з тої загрози. Світ з напруженням і тривогою очікує дальшого розвитку витвореного совєтськими провокаціями загрозливого положення.

ТРИ ЧЕСЬКІ ПІЛОТИ ВТЕКЛИ З ЛІТАКОМ ДО АНГЛІЙЦІВ В АВСТРІЇ

Відень. — Три чеські пілоти, в тому один професійний старшина, втекли вчора на старім німецьким бомбардувальнику з Чехословаччини до англійської зони Австрії, прохаючи азилю, як політичні втікачі. Англійці інтернували літак і літунів аж до вияснення справи.

Плян створення секретаріяту доброчинности

Вашингтон. — През. Айзенгавер передав Конгресові до розроблення плян для переміни Агенції Федерального Забезпечення на окремий департамент, на чолі якого мав би стояти урядовець з рангою кабінетного секретаря: На ділі вже тепер адміністратор Федерального Забезпечення, пані Овета Колп Гоббі, бере участь в засіданнях президентського кабінету. На майбутнє Агенція Федерального Забезпечення мала б охоплювати ділянку здоров'я, виховання й освіти та доброчинности. При такій зміні адміністрація позбулася б з уряду комісара суспільного забезпечення Артура Дж. Алтмейера, якого призначив був през. Труман, а який є великим прихильником ідеї суспільного забезпечення здоров'я. Пляни створення окремого департаменту доброчинности був пред'явлений Труманом ще в 1950 р., одначе не був прийнятий Конгресом. Айзенгавер відновив цей плян у надії, що тепер більше пригожий „клімат" у Конгресі для цієї справи. Алтмейер саме опризнив, звіт з своєї праці за фіскальний рік, що покінчився 30 червня 1952 р. Він вимагає розширення забезпечення на старість так, щоб воно охоплювало ще 13 відсотків нових працівників, що не можуть тепер користати з цієї установи.

Доллес плянує звільнити Кеннана з дипломатичної служби

Вашингтон. — Високі адміністраційні урядові обговорюють звільнення з дипломатичної служби Джорджа Ф. Кеннана, якого загально вважають за авторитетного знавця російських справ. Він, офіційно ще має становище амбасадора до Москви, одначе не може його виконувати з уваги на виключення Совєтами його вступу до їхньої країни. През. Айзенгавер заявив, що Кеннан не був запрошений на конференцію до Білого Дому. З уваги на це, деякі урядовці твердять, що він втратив довір'я в уряді й тому в недалекій майбутності секр. Доллес перенесе його в стан спочинку. Призначення Чарлза Е. Болена на наступника Кеннана до Москви тільки потверджувало б цей здогад. Кеннан служив в дипломатичній службі 17 років в Росії після його повороту з Европи в жовтні, але після смерти Сталіна Кеннан не був запрошений ... життя і може дальше вести Інститут Заавансованої Науки в Прінстон, Н. Дж. який він давніше очолював.

Атомова сила для домашнього вжитку за п'ять років

Вашингтон. — Журнал — „Бизнес Вік" у найновішому виданні пише, що введення „атомової сили, яка буде давати світло лямп і пускати в рух машини в фабриках, не віддалене від нас дальше ніж на п'ять років". Редакція журналу в правно застереженій статті пише, що „заводи для продукції такої сили почнуть будувати вже наступного року". Дальше пишеться там, що „вугілля буде ще дальше головним джерелом сили на цілі роки, одначе кілька тузинів атомових електрівень буде побудовано в найближчих десяти роках. Після того буде їх розбудовувати тоже ужиткове підприємство." Вісті про такі пляни, оперті на дослідах Вільяма Річарда репортера журналу „Бизнес Вік" в лябораторіях Комісії Атомової Енергії. Він обговорив ці справи з провідними федеральними урядовцями, науковцями й інженерами. Від себе редакція журналу додає замітку, що Злучені Держави вже готові на продукцію атомової сили для промислових цілей.

ЗДА НЕ ЗМЕНШАТЬ ВИДАТКІВ НА ОБОРОНУ ЕВРОПИ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Адміністрація президента Айзенгавера поінформувала представників европейських держав, що не зменшуватиме видатків на оборону Европи навіть тоді, коли б европейські країни відмовилися від швидкої ратифікації договорів із Німеччиною. Ця нова заява про відношення ЗДА до Европи уневажнює думку секретаря стейту Джана Ф. Доллеса, який після інавгурації заявив був, що, коли Франція, Німеччина і Англія підуть окремими шляхами, то Америка мусить подумати про зміну свого відношення до Европи. Урядові вашингтонські кола заявили представникам европейських союзників, що ЗДА вистерігатиметься риску повної війни з Совєтами і комуністичним Китаєм. Та ЗДА все ж таки підкреслюють, що вони і далі домагаються того, щоб европейська оборона якнайшвидше могла бути боєздатна, та при тому мати в своїх рядах також і німецькі дивізії. Цього домагатиметься буде секретар стейту Доллес на найближчому з'їзді представників НАТО в Парижі 23 квітня. Загально думають, що не можна боронити Німеччини, Бельгії, Голляндії, і навіть Франції без німецької армії.

Скасували контролю цін — передбачують подорожіння кави на 10 ц.

Вашингтон. — Уряд скасував решту контролі цін, яка ще залишилася була на пиві, каві й деяких інших харчових продуктах. Так само скасовано залишки контролі на промислових виробах, включаючи й будівельний матеріял. До таких виробів належать між іншим огрівачі води, олія для огрівання мешкань, сталеві домашні прилади і т. п. Річний прибуток з продажу таких предметів обчислюють на $40,000,000. Бюро Стабілізації цін передбачує, що ціна кави підскочить на 10-12 центів на фунті так, що фунт кави коштуватиме одного доляра, або й. вище Пиво мало б подорожіти на цента на пляшці в різних околицях країни. Якщо залишилися ще які предмети під контролею, то вони будуть відконтрольовані до 30 квітня. Власники ресторанів заповідають, що їм прийдеться піднести ціну на горнятко кави, що тепер коштує пересічно десять центів.

Браден за стримання комунізму в цілій Америці

Гановер, у стейті Ню Гемшир. — Спруйл Браден, колишній асистент секретаря стейту для країн Латинської Америки, виголошуючи промову в Дартмут каледж, видав „заклик на сполох", коли обговорив положення в республіці Гватемаля й інших країнах Південної Америки, в яких комуністи розпаношилися як у своїх власних посілостях. Він натаврував теперішню політику Злучених Держав супроти такого положення і висунув домагання навіть насильного здавлення комуністичних затій тому, що комунізм це не місцева справа, а справа міжнародна.

Інтервенція представників ЗУАДК-у в Вашингтоні

Вашингтон. — Дня 12 березня представники ЗУАДКомітету, д-р Л. Мишуга, голова, і д-р В. Галан, екзекутивний директор, відвідали Відділ опіки над втікачами при Державному Департаменті (Президенте Ескапі Програм), щоб переговорити справу українських нових втікачів. Керівники бюра, пп. Воррен і Досон, поставились прихильно до цієї справи, як теж підтримали і першим зворотом в Европі тих видатків, що їх мав в цій справі ЗУАДК. Обговорено теж питання поширення цієї допомоги і опіки на інші осередки і країни. В імміграційним та натуралізаційним департаменті мали представники ЗУАДК-у побачення з керівниками цього бюра пп. Дівені та Віттінс та обговорили там можливості заступництва ЗУАДК-ом прибулих до Америки українських скитальців в їхніх конфліктах з іміграційним урядом. Керівники цього департаменту звернули увагу на те, що ще багато не-громадян не подало річних зголошень в днях між 1 і 15 січня, як цього вимагає закон. Просили, щоб українська преса звернула на це увагу українським не-громадянам, старим і новоприбулим, та закликала їх негайно виповнити зголошення і подати якусь причину спізнення (хвороба, забуття і т. п.), а ніякі кари за спізнення не буде. Хто хоче дістати у цьому випадку чи в справі помилок в іміграційних паперах ближчі інформації, — хай пише до канцелярії ЗУАДКу: Post Office Box 1661, Philadelphia 5, Pa. Хто з не-громадян виїхав до Канади чи іншої країни, а вернув по 15 січня, має зголоситися найдальше до 10 днів по приїзді. — Представники ЗУАДКомітету зложили також обом департаментам подяку, згідно з ухвалою останніх Загальних Зборів ЗУАДКомітету, за справедливе й прихильне відношення до українських скитальців та нових втікачів, а керівники згаданих департаментів висловили повне вдоволення, як з акції ЗУАДК-у, так теж і з поведінки українських скитальців в Америці.

Стівенсон закликає до єдности вільні азійські країни

Токіо. — Адлей Стівенсон, переможений демократичний кандидат на президента З'єдинених Держав Америки, що відбуває тепер поїздку по світі, заявив вчора, що Орієнт є тепер „тереном рішень" і закликав вільні азійські народи до єдности в боротьбі проти комуністичної загрози. Промовляючи на прийнятті Американсько - Японського Товариства, Стівенсон заповідав організацію вільних азійських країн в таку саму оборонну спільноту, яку розгорнено тепер в Европі. Признаючи потреби дальшого господарського й культурного розвитку азійських країн, зокрема необхідність піднесення їхнього життєвого стандарту, Стівенсон твердив, що в теперішніх загрозливих часах на першому місці мусить стояти оборона й щойно після неї можна думати про дальший розвиток.

Совєтська преса пише про бажання миру

Москва. — В тому самому часі, як совєтські повітряні пірати в Німеччині вдираються на чужу територію і стріляють та збивають американські й англійські літаки, виразно провокуючи війну, совєтська преса пише про „бажання миру" та „політику миру і дружби між народами". Обидві головні московські газети, урядові „Известія" і партійна „Правда", коментують в той спосіб перший офіційний виступ нового диктатора в Кремлі, Георгія Маленкова, на похороні Сталіна. Очевидно, що при цьому повторюється в цих газетах теж заклики до совєтських народів до „пільности" та „готовости". В місцевих дипломатичних колах дальше розгублюються в здогадах щодо виглядів Маленкова на червоному престолі та щодо його дальшої політики. В загальному сподіються, що деякі вияснення в цій справі може дати недалеко сесія Верховної Ради СССР.

Німецькі комуністи загострюють боротьбу проти ратифікації мирових договорів

Бонн, Німеччина. — Провідники комуністичної німецької партії після повороту із похоронів Сталіна в Москві, заявляють, що мусять почати „бойову акцію" проти ратифікації німецьким парляментом тих договорів, які заключив уряд канцлера Аденауера з західніми союзниками про самостійність Західньої Німеччини та про включення її до держав европейської спільноти. Ця бойова акція комуністів буде відбуватися при допомозі страйків та масових віч. Найгірше те, що провідник професійних робітничих організацій в Баварії, соціяліст Макс Веннер заявив, що й його юнії будуть підтримувати акцію комуністів, хоч голова соціялістичної партії Еріх Олленгавер, та інші провідні соціялісти, висловилися проти спільної акції з комуністами.

СТЕЙТ ПЛЯНУЄ ОСОБИСТИЙ ПОДАТОК НА ДОПОМОГУ МІСТОВІ

Олбені, Н. Й. — Губернатор стейту Томас Е. Дюї передав легіслятурі до ухвалення законопроєкт для накладення окремого особисто-доходового податку на платні всіх працівників і працедавців. Податок мав би виносити чверть відсотка від платні кожної затрудненої людини і також в додатку від працедавця, що виплачує своїм працівникам та робітникам заробітну платню. Це вже третій проєкт губернатора для санації міських фінансів міста Ню Йорку. Перший це плян підвищити ціну їзди на підземках на два з половиною цента; другий це підвищення податку від домів на загальну суму п'ятдесят мільйонів прибутків. Не зважаючи на ці сподівані прибутки, місто мало б ще чотирнадцять мільйонів дефіциту на рік. На його покриття губернатор має готовий ще один плян, який буде виявлений цими днями. Додаток до особисто-доходового податку виносив би десять дол. річно від платень по чотири тисячі дол., а тільки саме мав би доплатити теж працедавець. Пропорціональна підвишка була б і для інших, що заробляють більше або менше. З поінформованих джерел подають до відома, що губернатор плянує теж настановлення стейтового управителя міста на місце вибраного загальним голосуванням посадника, доки не буде зрівноважений бюджет міста.

3,300,000 вояків північно-атлантійської спільноти

До Вашингтону прибув лорд Ізмей, що був керівником штабу прем'єр-міністра Черчила під час війни. Мета візити лорда Ізмей — обговорити з президентом Айзенгавером і керівними державними мужами справи Північно-Атлантійської Спільноти (НАТО). На сніданні в національному Пресовому Клюбі, лорд Ізмей говорив, про збройну могутність Росії і її величезні природні багатства, що особливо уможливлюють широку продукцію сталі. Одначе й західний світ виявив велике зростання і, почавши від 1949 року, народи, що належать до НАТО, збільшили свою військову спроможність на 120 відсотків, а число вояків за той час збільшилось з 2,450,000 до 3,300,000.

„Безталанна" в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю, 15-го березня, у великій залі Фешин Інституту при 24-ій вулиці, Ансамбль Українських Акторів Львівського Театру виставить народну драму І. Тобилевича: „Безталанна", з гостинним виступом Йосипа Гірняка та в постановці Б. Паздрія. Початок о год. 7-ій ввечорі. Ввесь дохід з вистави призначений на вшанування і утривалення пам'яти с. п. Володимира Блавацького. В суботу, 14-го березня, ця сама вистава відбудеться в Ньюарку в залі Української Централі о год. 7-ій ввечорі.

НТШ і УВАН влаштовують спільну Шевченківську Конференцію в Ню Йорку

Ню Йорк. — В найближчу неділю, 15-го березня о год. 2-ій пополудні, дві наші наукові інституції: Наукове Товариство ім. Шевченка і Українська Вільна Академія Наук в ЗДА, влаштовують спільну Шевченківську Конференцію, з виступами: голови НТШ — проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького, голови УВАН — проф. Михайла Ветухова, та з доповідями проф. П. Одарченка (УВАН) на тему: „Нові погляди на поетичну майстерність Т. Шевченка", і проф. П. Ковалева (НТШ): на тему: „Шевченко і віра". — Конференція відбудеться в приміщенні УМСА при 215 Вест 25-та вулиця. Українське громадянство без сумніву привітає цей спільний виступ обидвох наукових інституцій.

ЮГОСЛАВІЯ ПРОПОНУЄ БРИТАНІЇ ДОГОВІР ПРИЯЗНІ

Беоґрад, Югославія. — Договір приязні і співпраці між Югославією й Британією, подібний до того, що його в останньому підписано між Югославією, Грецією і Туреччиною, запропонував вчора формально дипломатичний редактор офіційної югославської пресової агенції Югопрес, в авторизованому коментарі до відвідин маршала Тіто в Британії. Тимчасом корабель „Галеб", на якому їде Тіто до Англії під охороною англійських воєнних кораблів, минув вчора Гібралтар і є тепер на Атлантику. Підписання формального англо-югославського договору дружби і співпраці запропоновано в окремому бюлетені, при чому агенція, покликуючись на „закордонних спостерігачів", заповідає, що такий договір був би нормальним результатом теперішньої подорожі Тіта до Англії та традиційно добрих стосунків між обидвома країнами. Тимчасом в Британії приготовляють Тітові окреме прийняття; до Лондону він повинен приїхати в найближчий понеділок після полудня. В англійських церковних, зокрема католицьких колах висловлюють своє невдоволення з відвідин Тіта, закидуючи йому переслідування релігії.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
Число з суботи (з англійською частиною.		Saturday's issue (The Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	2.00	Six months	2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СЛІДСТВО В СПРАВІ КОРЕЇ

Твердження дотеперішнього команданта альянтських збройних сил в Кореї, ген. Джеймса Ван Фліта, перед конґресовим комітетом, що в Кореї американські війська відчувають недостачу зброї, зокрема ручних гранат, було викликало негайну реакцію з боку деяких сенаторів і конґресменів, які почали домагатися найширшого слідства, що охопило б не тільки справу амуніції, але й полонених, політики та цілого положення. До сенаторів, які домагаються такого слідства, належав теж провідник республіканської більшости в Сенаті, Роберт Тефт. Проте, після перших коментарів на цю тему з боку американської публічної опінії, та головно після конференції в цій справі з президентом Айзенгавером, сенатор Тефт змінив свою думку, відступив від свого попереднього домагання щодо публічного слідства, прилучуючись до тих, які обстоювали, щоб слідство перевести, але щоб з нього не робити публічного видовища. Так і сталося. Слідство ведеться й публіка довідується з преси та опублікованих свідчень, що вона повинна довідатись й про що повинна знати, але не про пляни і подробиці, які могли б дати важливі інформації ворогові.

В Америці вже раз зроблено помилку в тій справі, а саме під час конґресових переслухань з нагоди відклику ген. МекАртура з посту далеко-східнього командування. В деяких колах вважають, що ті переслухання у великій мірі заважили на теперішній „мертвій точці" в переговорах в справі перемир'я та дали комуністам багато інформацій, що їх вони використали не тільки для закріплення свого фронту в Кореї, але й для своєї міжнародної політики. Це, мабуть, і переконало сенатора Тефта й зміна його становища не тільки не зменшила його авторитету, але ще тільки збільшила, бо цим він дав доказ справжнього патріотизму і політичного розуму, не вагаючись признатись до свого помилкового становища, як тільки в цьому він сам переконався.

Як виглядає справа перевірюваної недостачі амуніції в Кореї? В дотеперішніх конґресових переслуханнях впало багато суперечних тверджень. Ген. Джеймс Ван Фліт обстоює своє твердження, що така недостача існує, головно як брати до уваги „всілякі можливості" дальшого розвитку війни. З ним тільки частинно погоджується секретар оборони Вилсон, вважаючи, що вояки в Кореї мають досить амуніції для війни на теперішню скалю та легко натякаючи, що вкоротці вони матимуть тої амуніції стільки, що будуть приготовані на кожну акцію. Шеф штабу Армії, ген. Коллінс заявив коротко, що „в руках наших військ в Кореї ніколи не було замало амуніції".

Все ж таки загальний перебіг дотеперішніх переслухань потверджує, що з амуніцією в Кореї не все задовільно. Секретар оборони Вилсон твердив, що амуніції вистачає для воєнних дій на теперішню скалю та що в майбутньому цієї амуніції буде ще більше, але військові знавці вважають, що власне для теперішньої стадії війни треба тої амуніції „ще більше". Діло в тому, що тепер дуже багато амуніції витрачається на відносно малий результат. Війна має характер позиційної, ворог добре схований і закріплений, бої мають місцевий і обмежений характер, при чому часто відкривається вогонь цілої артилерійської батерії на двох-трьох ворожих вояків, що вийдуть на патрулю. На вбивство одного ворожого вояка в теперішній стадії війни потрібно кільканадцять, або й кількадесять разів більше амуніції, ніж під час інтенсивної війни. Автім, амуніції на війні ніколи не може бути забагато.

З дотеперішніх переслухань виявляється отже, що теперішня „обмежена війна" в Кореї від інтенсивної війни за військову перемогу властиво нічим не різниться, як тільки самим результатом. Бо й в цій обмеженій війні витрачається величезну кількість амуніції та воєнного матеріялу, отже й грошей платників податку, теж в цій війні гинуть вояки, з тою тільки різницею, що все це діється без вигляду на конкретну перемогу. Тому теж слідство в Конґресі може й повинно не тільки вияснити теперішнє положення на фронті, але й привести до нових заключень щодо дальшого ведення війни й політики так, як цього вимагає інтерес країни та світового миру.

ЗА НОВІ ЗІРКИ НА ПРАПОРІ З.Д.А.

Палата Репрезентантів вже третій раз впродовж останніх шістьох років ухвалила, щоб Гаваям признати права стейту. Попередні два рази, в рр. 1947 і 1950, законопроєкт був ухвалений Палатою Репрезентантів, але в Сенаті навіть не прийшло до голосування. Тепер вигляди на це є дещо ліпші й загально сподіються, що 49-та зірка на американському прапорі, яка репрезентуватиме новий стейт Гаваї, готова появитися вже під час теперішньої сесії Конґресу.

Справа права стейту для Гаваїв натрапляла досі й тепер ще натрапляє на деякі труднощі з внутрішньо-політичних міркувань. Насамперед, признання прав стейту для Гаваїв означало б два голоси більше в Сенаті, які цілком певно були б в користь законодавства в справі громадських прав, проти яких мають всілякі застереження представники південних стейтів. Крім того, деякі конґресмени з південних і північних стейтів вважають, що Гаваї мають замало населення, бо тільки пів мільйона, щоб могти мати однакове представництво в Конґресі. В додатку, Гаваї завжди вважалися за „республіканську територію" й демократичним законодавцям не дуже усміхалося те, щоб мати нових суперників в Конґресі, тому вони, якщо погоджуються на стейтові права для „республіканських" Гаваїв, то домагаються рівночасно таких самих прав і для „демократичної" Аляски.

Натомість американська публічна опінія висловлюється в більшості в користь признання стейтових прав однаково, як для Гаваїв, так і для Аляски. Всі застереження не видержують критики. Твердження, що Гаваї задалеко віддалені від Вашинґтону збивається тим, що в обставинах теперішньої комунікації з Гаваїв, як мова про час, ближче до Вашинґтону, ніж було з Бостону до Вашинґтону в тому часі, коли творилася Унія. Відносно кількости населення — Гаваї все ще мають більше, ніж чотири з теперішніх стейтів. Так само населення Гаваїв вже багато разів не тільки зверталося до Вашинґтону за правами стейту, але й ухвалило в 1950 році свою стейтову конституцію більшістю голосів у відношенні 3:1.

Як згадано, американська публічна опінія в більшості одобрює — щонайменше так виглядає — стейтові права для Гаваїв. Вона вважає, що після того, як ЗДА признали незалежність Філіппінам та права коммонвелту для Порто Ріка, то тепер вже назрів час для двох нових зірок на американському прапорі: одної для стейту Гаваї, а другої для стейту Аляска.

Б. Сивенко

ЗМІНА В КРЕМЛІ

Оскільки Сталін за життя не визначив був свого наступника на диктаторськім троні, остільки аж до 7 березня можна було снувати і справді снувалися різні здогади й припущення на тему — хто вхопить капральського бука в Москві. Дехто вже вирішив, що „наймудріший" все таки хоч наостанку зробив помилку, не визначивши вчасно носія диктаторського бука. Недоцінювано, отже, злочинницької солідарности кремлівських головачів — „соратників", солідарности, яка подиктувала їм піти лінією концентрації партійної і совєтської (урядової) влади в одній особі, як було за Сталіна. Залишається ще тільки Маленкову змайструвати собі маршальський мундир і проголосити себе головнокомандувачем усіх збройних сил СССР.

До речі, про армію. Дотепер воєнним міністром був маршал Василевський, людина, що в партійній ієрархії не посідала скількибудь значного місця. Тепер на його місце прийшов Булґанін, теж маршал, але не професіонал-військовик, як Василевський, зате з видатним партійним становищем. Це має свою вимову: в цім також видна „сталінська лінія" — не дуже довіряти і не вивищувати військовиків-професіоналів. (Згадаймо, як Сталін „перекидав" з посади на посаду — й головно на нижчу і далі від Москви — Тимошенка, Жукова та інших заслужених військовиків, героїв II світової війни).

Словом, тим часом диктатура крену не дала — „гайку" загвинчено добре. Не допущено кращих (для людської волі) варіянтів, таких, скажімо, як вождь партії і голова уряду — в різних особах (першим Маленков, а другим — Молотов чи Берія) або — ще краще — якийсь тріюмвірат чи колеґія. Варіянт, повторюємо, випав чи не найгірший.

А проте нам не віриться, що СССР у своєму нинішньому вигляді існуватиме довго по смерті Сталіна. Треба признати, що померлий диктатор був диявольськи хитрий, цинічно безоглядний, а при тім, де було йому треба, вираховано обережний. Чи потрапить таким бути Маленков — це питання. Якщо він справді добре засвоїв сталінську науку керування і потрапить перестріляти три четверті Президії та уряду, як це свого часу зробив був Сталін, — тоді „внутрішні труднощі" будуть подолані і перед Георґієм (ім'я Маленкова) простелиться вторована дорога Йосипа. А без такої „операції" — ніколи не дійти Маленкову до тої „повноти влади", що її мав попередник.

Але найголовніше це те, що інак ставиться сьогодні до московсько - комуністичного режиму вільний світ. Сталін мав щодо цього зовсім вільні руки: він міг винищити голодом шість чи сім мільйонів людности в Україні, міг понад 15 мільйонів людности гноїти в концентраційних таборах Півночі та Сибіру — і вільний світ Заходу на це майже не реаґував. Поперше, мовляв, невідомо, чи так воно справді, ще треба було б якось перевірити. Подруге, нечутно, щоб людність протестувала (!), отже їй, мабуть, до смаку така жорстока влада. А третє й найголовніше — „це нас не торкається", це бо внутрішні справи чужої суверенної країни.

Сьогодні наставлення Заходу (суспільне і навіть урядове) інше. До цього великою мірою спричинилися останні „здобутки" Москви: загарбання і совєтизація сталінськими методами десятка суверенних раніш держав Прибалтики, середньо-східньої Европи і Балканів. Виявлення колосальної шпигунської мережі Москви в країнах Заходу, зокрема в Америці, також зробило своє, вибивши ґрунт отому лиховісно-опортуністичному „нас це не торкається".

З уваги на вказані моменти, віримо, що нелюдська тиранія на 1/5 частині земної кулі не надовго переживе свого надхненника і творця — Йосипа Джуґашвілі — Сталіна.

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА

Коли б ми хотіли окреслити одним словом те враження, що його дістає від Америки і американського життя народжена і вихована в Европі людина, то ми сказали б напевне: механізація. Механізація праці, і то не тільки фізичної, механізація чи, скажім радше, стандаризація всього життя, домашньої обстановки і побуту, одягу, спочинку, розваги. Воно деякою мірою правдиве і оправдане: коли індустріялізація країни призводить до певного культурного рівня та добробуту не тільки окремі кляси чи групи людей, а широкі народні маси, тоді форми і засоби споживання культурних надбань мусять бути стандаризовані.

Проте, існує ділянка суспільного життя і суспільної праці у цій країні, де першим і основним принципом є індивідуальний підхід до людини та її найбільш особистих справ. Де ніщо не сміє бути трактоване за наперед визначеним штампом, де основою знання і підходу є наука про складні проблеми людської душі — психологія.

Таку нову для багатьох із нас, новоприбулих, правду відкрила цікава лекція, що її дня 8 березня прочитала, — як вступ до низки запляннованих ЗУАДКомітетом лекцій — п. Лариса Тимошенко, маґістер суспільних наук Інсбруцького університету і абсольвентка каледжу суспільної служби у Брин Мавр, в Пенсилвенії.

З цієї лекції слухачі довідалися про методи праці американських федеральних, стейтових, міських та приватних установ суспільної служби та їхніх „сошел воркерс", себто суспільних робітників, від яких вимагають тепер закінчення спеціяльних студій.

Вже така, здавалося б, найпростіша справа, як матеріяльна допомога людям, що з тих або інших причин втратили змогу заробити собі на життя, вимагає окремих дослідів над методами встановлення основних потреб людини. Такими методами користується, напр., Департмент оф Паблік Асістенс, одначе й він потребує до переводження своїх допомогових акцій вишколених суспільних робітників: і до цих людей треба мати відповідний підхід. Даруючи — не принижувати, а допомогти людині зберегти свою людську гідність, піднести в ній підупалу енерґію, дати поштовх до нового бажання жити. Суспільна праця це не є, — як це образово сказала прелеґентка, — подарувати людині старий, непотрібний плащ, чи зайвий доляр. Це визнати в ближньому людину, простягаючи їй допоміжню руку.

В суспільній службі дуже велику увагу присвячують дітям. Зокрема маленькі, до п'яти років — діти (як виказують найновіші досліди психології це є найважливіший для формування особистости вік) потребують не тільки досвідченої садівнички, але й дорадинчки, чи дорадника — вишколеного психолога. Це стосується таксамо дитячого садка, як і виховання дітей дома. Порада суспільного робітника може часто запобігти виникненню важких психічних конфліктів, що заважуть на всьому житті людини. Розуміння психологічного комплексу, що часто йде упарі з фізичним розвитком дитини, це є справа досвідченого психолога. Часто має тут слово і лікар-психіятр. Прелеґентка звернула теж увагу слухачів на окреме завдання порадень молодим матерям. Американський побут, що так часто відриває молодих подружених дітей від їх батьків, вимагає інституції, яка заступила б колишню пораду матері, чи бабуні.

Зовсім іншою є суспільна праця для старших віком. Проблема старости, почуття залишености і зайвости, — все те така вдячна ділянка суспільної праці, але вона теж вимагає не тільки доброго серця, але і знання психології, щоб можна було справді осолодити тим людям останки їх життя.

Поруч тих, що відходять від життя, є ще ті, кому важко до нього повернутися. Це люди після важких операцій і недуг, а вже зокрема недуг нервових чи психічних. Завданням суспільного робітника лікарні є повчити оточення, як з ними поводитись, щоб не попсувати того, що зробило лікування, а навпаки, допомогти їм стати знову приємливими, коли не корисними членами родини і суспільства. Взагалі ж — завдання суспільної служби є допомогти людині віднайти свою власну силу до життя.

Американські установи суспільної служби відкриті, здебільшого, і для наших людей. Проте, які добрі не були б їхні інтенції та методи, вони не завжди спроможні допомогти нашій людині. Тут справа не тільки у недостатньому розумінні мови, але й у відмінності психіки, зумовленій вихованням та усім пережитим. Тому перед ЗУАДКомітетом в його новій фазі роботи в Америці стоїть велике і незвичайно важливе завдання: використавши американський досвід та американські методи суспільної служби, пристосувати їх до праці серед українського суспільства. А у дальшій перспективі — розробити широкі пляни суспільної служби в Україні, коли вона наново „пробудиться в огні". Скільки матеріяльних злиднів, скільки моральних ран треба буде тоді заліковувати. Скільки треба буде вишколених суспільних робітників, щоб вернути українській пораненій людині її віру в любов ближнього і бажання жити!

Справою суспільної служби та вишколом до неї повинна зокрема зацікавитись наша молодь. Це є діло, яке може дати гарну працю і, тут в Америці, добру позицію. А коли більша кількість наших молодих вислухає запланований курс, тоді напевно не повториться факт з-перед півтора року: що на конкурс ЗУАДКомітету на стипендію для студій суспільної опіки не зголосився ніхто...

С.

Володимир Барагура

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ПОШИРЕННЯ

Не зважаючи на переріст наших організацій, товариств і установ, поважна частина, якщо не більшість нашого громадянства, стоїть поза всяким організованим життям.

У цю категорію входить передусім та частина нашого селянського й робітничо-міщанського елементу, що в довоєнні часи на рідній землі жила в незавидних соціяльно-економічних та соціяльно-культурних умовах. Тепер цей елемент здебільша збирається по міських парках, скверах, під церквою, в льокалях дозвілля й у тих примітивних та мало ефективних проявах гуртового життя знаходить підмінку суспільно-вартісних організаційних форм.

Коли одначе мова про людей селянського чи робітничо-міщанського прошарків, то не треба забувати, що такі люди є й поміж інтеліґентським, чи пів-інтеліґентським прошарками. Бо й тут є поважна кількість людей, що, не зважаючи на освіту й вищий соціяльний щабель, стоять осторонь організованого життя.

Причин, чому цей елемент ходить самопас — багато, хоч і не всі вони однаково важливі. Одиниці, що в них повна відсутність громадного інстинкту — нечисленні. Більшу ролю відограє егоїстична постава до життя, надмірне зацікавлення власною особою й долею своїх найближчих. Ще інша причина — нехіть нести певні обов'язки та матеріяльні тягарі, які невідлучно зв'язані з приналежністю до якоїсь організації. Є й ціла низка об'єктивних причин — тяжкі життєві умови, брак часу, перевтома, великі відстані і т. п.

Одначе є дві найважливіші причини. Перша, це незрозуміння ваги організованого життя й недоцінювання, а радше недобачування тих благодатей, які воно дає одиниці й громаді. І друга — це відсутність таких організаційних форм, які своїм характером, цілями, засобами, методами і діяльністю відповідали б психіці, інтелектуальному рівневі, ментальності цієї категорії людей.

Бо не зважаючи на переріст нашого організованого життя, воно все таки не дає місця індивідуальним потребам найширших мас громадянства. Так звана „атомізація" нашого громадського життя характеризується не так його різнородністю й багатогранністю, як радше зайвою кількістю окремих згуртувань цього самого типу. Є категорія людей, що ніяк не може знайти місця для себе в існуючих формах. Політично-ідеологічні, чи політично-програмові угрупування їх не цікавлять, рівень наукових установ чи літературно-мистецьких клюбів для них зависокий, чи надто спеціяльний. Ця категорія людей потребує окремої, своєрідної форми організованого життя, якої покищо не має, але яку треба створити.

Якщо йдеться про селянський і робітничий елемент, то найкраще підходила б їм форма колишніх наших читалень, відповідно модернізована й достосована до американського життя та загального поступу. Для низів інтеліґентського чи пів-інтеліґентського прошарків найкраще відповідали б клюби, типу „бесіди".

Працю треба б зачати від придбання доброго приміщення. Без відповідного й як слід обладнаного льокалю в американській дійсності такого діла зачинати не можна. Радіо, телевізія, патефон, фільм, буфет і різні розваги, мусіли б бути тим притягальним чинником, що дав би змогу розгорнути поважнішу й глибшу культурно-освітню й національну роботу над цим елементом. Читання часописів, журналів, бібліотека й випозичальня книжок, жива газета, хор, драматичний гурток, курси для не- і малограмотних, самоосвітні гуртки, доповняльні курси з обсягу народної школи, практичні курси, навчання англійської мови, підготовка до іспитів на громадянські папери, екскурсії до бібліотек, музеїв, звиджування пам'яток, товариські імпрези, спорт — ось програма діяльности читалень і бесід.

До праці на тим елементом треба б притягнути численних наших колишніх культурно-освітніх діячів, інструкторів „Просвіт", кооператорів, молочарів, працівників щадничих кас, тобто людей, які знають діло практично.

Якщо б така акція вдалася, це був би величезний наш національний успіх. Бо в такий спосіб активізувалися б інертні маси наших людей і ми здобули б нові вартості, так необхідні для нашого національного потенціялу.

М. Заклинський

З АЛЬПІЙСЬКИХ МАНДРІВОК

(2)

Ген, у долині широкий світ, осяяний сонцем. А глибоко під ногами містечко. Здовж вузьких ліній-вулиць маленькі хати, уставлені рядами в ладі, як коробки від сірників. До цих дімків сунеться лінією малесеньке авто. Поволі, ледве помітним рухом. Праворуч у двох симетричних групах мальовничо уставилися серед зеленого килиму казармові будівлі обох таборів. Напруживши зір, видно навіть людей, що ходять по подвір'ях. Лиш буденного гамору не чути, тут, серед тиші високогіря. А ген, далеко просторою рівниною сунеться поїзд — повільним слимакуватим рухом. Менший цей поїзд за ті, що діти ними бавляться.

Долина обрамована горами. Інші невисокі хребти поділили її на кілька частин. А он два озера пишаються серед гір, наче два по-мистецьки вирізьблені клейноди. За ними на горбовині знову ліси, аж по височенну стіну могутнього хребта Веттерштайну. Широкий світ, як яскравий образ купається в соняшному сяйві. Такий він принадний, що годі очей відірвати. Оглянувши нове, знову завертаєшся до баченого раніш.

По протилежному боці хребта вид зівсім інший. Там сіра, кам'яна пустиня. Там простяглись відноги Карвенделя і рівнобіжні хребти, височенні, масивні, нагі. Ще котрі з них більш похилі, ті охоплені кущами й травою високо понад лінію лісів. Зате стрімкіші сірі й нагі навіть понижче тієї лінії. Несамовито виглядають вони велетенські, пропастисті, безплідні. Ледве де-не-де в розколинах загніздилася трава і в більших щілинах пробує вчепитися попри неї кущ жерепу. Та не все щастить йому. В різних місцях широкої збочі видно посохлі, чорні, жерепові кущі, що простягають довге мертве гилля, наче руки, що благають помочі. Вбила їх недостача води й порохниці.

На лагідніших узбіччях велика для них загроза від каміння. Я бачив буйні кущі в видолинках, привалені грубим і дрібним камінням, що їм на погубу потрохи котиться й сиплеться ринвами з гори.

Так споконвіку пнеться життя склонами вгору, опанувало місцями навіть хребти, а зі стрімкими збочами не впорається. Сувора велич у цих стрімких узбіччях, бездонних провалях, могутніх масивах, сірих тепер, як у правіках.

Хто цікавий загляне на дно провалля, між Карвенделем і сумежним хребтом, побачить там порозкидані, грубі колоди, відломи скель і понижче кожної ринви цілу гору рівно насипаного дрібного каміння, що облетіло зі стіни. Серед тієї кам'янистої пустині сильними срібними струмками тече кілька потічків, що зараз понижче зливаються в великий потік. Це джерела бистрої, зеленоводої Ізари.

Дивно, що ніхто з малярів досі не змалював у мистецьких образах того екзотичного світу стрімчастих скель, могутніх масивів, обрисів і проваль, усеї цієї безприкладної величі. Адже не лиш краса захоплює людину, але й велич. Малярі гірських красвидів досі змальовують лиш гірську ідилію: Цвітисті луки на верхах горбів, долини з веселими оселями, обкружені горами, блакитні, далекі хребти. Скелясті вершини змальовують вони іноді також, але як частину цілости, і підкреслюють лише їхню картинність. Не мав зрозуміння для величі й могутности скелястого високогір'я і найбільший з малярів, звеличників альпійської краси — італієць Сеґантіні.

Це явище тим дивніше, що велич морської бурі змальовано вже не раз, і дуже переконливо — побіч так само вдалих образів морської ідилії.

Години минали непомітно. Я все наново оглядав дивовижні форми високогірської кам'яної пустелі та широкий світ у долині. Зокрема приглядався до хребтів і шпилів, куди вже мандрував. Кожна стежка з її стрімкими й небезпечними місцями, кожний знаний з мого досвіду хребет розбуджували цікавість. Це було пізнавання знаного красвиду з іншого боку.

Відвернув мою увагу якийсь шелест. Стрімкою збочею, зараз під верхом мандрували кілька кіз. Шукали за травою. На одному скельному виступі були кущі й трохи трави. Вони звинно переплигували понад пропасті, аж усі там опинилися. Поховзнутись — означало б полетіти в бездонну пропасть. Одначе для цих альпійських мешканців плигати понад пропасті, це було щоденне заняття.

Над вечором відійшов останній гурт мандрівників, що довго сидів на шпилю. Тепер я подався туди. Там стримів міцно вмурований, високий, блискучий хрест, прив'язаний до скель із трьох боків линвами. Це конечно зогляду на вітри-гураґани. Місця тут зівсім мало. Ще й на краях годі його вживати, бо з трьох сторін пропасть.

Я знову задивився на п'янку красу світу, що серед безмежної тиші святково розкинувся ген у долині. Сонце стояло низько над фіолетними горами і ще оглядалося за красвидом, який покидало.

З повітря донеслося квиління. Безшелесно надлетіли чорні, жовтодзобі птахи, завбільшки, як галки. Закружляли над шпилем. усі нижче й ближче, аж посідали на два кроки від мене. Не боялися. Довірливо дивились на мене. Задумав я погостити їх хлібом, але ж вони були так близько, що я боявся сполошити їх, пораючись коло наплечника. За хвилину відлетіли. Я розв'язав наплечник, може прилетять знову. Незабаром один надлетів, закружляв і сів. Я почав обережно добувати хліб. Він не злякався, лиш зацікавився. Вони, очевидно, привикли, що мандрівники їх угощають. Тож птах звинно бігав за кусочками хліба. За хвилину важко стало йому ковтати, він перестав збирати, посидів ще хвилину і відлетів. Всі його рухи були принадні. Поплив кудись між скелі та пропасті.

Вечір наблизився скорою ходою. Широкий світ у долині загорнувся в темно-блакитний, аж фіялковий туман. У ньому зневиразніли, затерлися поодинокі предмети красвиду. Лишилося лиш загальне, нецікаве.

Не хотілося йти вдолину. Аж коли годинник показав, що настала крайна пора вирушати, щоб перед темрявою станути на рівному, я вирушив.

Пішов я довкільною дорогою, бо тою, куди прийшов, пізно було б вертатися, неприємно та й небезпечно. Прийшлось би поволі йти й обережно ставити кожний крок, бо ввесь час загрозлива пропасть під ногами й перед очима.

Після небезпечної й томливої серпентини була стежка через Дамкар, — вигідна, наче хідник у місті. Я скоро збігав стрімким коридором між двома стінами гір, по рухомому, дрібненькому камінні. Воно зісувалося під ногами та вкрило мої обковані черевики верствою пилу.

Темніло. Я поспішав осиписьками, горбками дрібного каміння, що обпало зі стін і піднесло високо рівень виходу зі спадистого коридору.

На рівному станув я, аж коли зівсім стемніло. Тоді вже пішов поволі, під зоряним небом. Не було потреби поспішати, та й обізвалася втома. — Знайома дорога вела тепер здовж потока, що шумів у глибині. З цього берега можливо було в декількох місцях зійти до його русла стрімкими склонами яру. Другий беріг був височенний і творив стіну. Небезпечно було проходжуватись там по лісі на горі, бо несподівано людина ставала віч-на-віч зі смертю.

Така вже дивна природа Альп, що на кожному кроці непередбачена пропасть. Тому й недосвідченим мандрівникам бувалі дають пораду: „Не йти навмання! Не сходити зі стежок ані кроком!"

Незабаром засяяли в долині таборові світла.

(Закінчення буде)

БАТЬКІВСЬКИЙ ПОСАГ

Хто не знає цього магічного слова? Там в Рідним Краю воно було на устах батька і матери. При всіх обрахунках сільського бюджету все числилося на посаг для своїх дітей, бо ж батько чи мати все дбали, що коли син чи доня віддоступть і підуть на своє, то їм треба дати посаг, і цей посаг давалось морг або два поля, а дочці ще й корову та кілька звоїв полотна свого виробу. Це був обов'язок батьків відносно своїх дітей. Бідніші батьки, що не мали поля а тільки хатину, старались щоденним заробітком десь на панськім заробити для своїх дітей бодай на шіфкарту до Америки, щоб, мовляв, діти не забули, що і вони мали батьків.

Минулого року У. Н. Союз виплатив дітям 204 відділу 6.000 долярів за піснадцятилітні поліси.

Ці платні чеки ми передавали особисто батькам. Один батько, отримавши 1,000 долярового чека і передаючи його синові, сказав: оце тобі мій посаг, не змарнуй його, а використай на науку. Другий батько, одержавши чека, просив передати цій благородній організації його глибоку подяку. Нема защо дякувати; Союз виконав тільки свій обов'язок — відповів я. Ні, пане секретар, — говорив батько — є защо дякувати. Підрахуйте самі: я заплатив всіх вкладок до Союзу за сина: $810, а отримав 1,000.

Третій батько, по отриманню чека, сказав до сина: це тобі посаг! Купи собі невеличку фарму, пару центів маєш з війська, моргеч дасть тобі урядів а на другий рік Союз виплатить тобі другу тисячку! А я старий піду до тебе на фарму бавити внуків, бо я виконав свій батьківський обов'язок, дав тобі посаг, на який мене було стати.

У. Н. Союз оцінив цей батьківський обов'язок тим, що ввів спеціяльну полісу, т. зв. вивінувальну грамоту в річницю, що наступає по 18 уродинах обезпеченого. В цій клясі видається грамоти на суму 500-1,000 долярів. Вік при вступі від одного року до 14-го. Коли дитина має 14 літ, то має платити тільки чотири роки, потім отримує 1,000 долярів, так потрібних на продовжування науки чи для інших цілей.

Коли в Рідним Краю батьки давали своїм дітям посаг в роді поля, та в Америці цього не практикується, бо поле тут не має тої вартости, що в краю. Тут замісць поля дається дитині відповідне іншe матеріяльне забезпечення, до якого треба зараховувати власне вивінувальну грамоту У. Н. Союзу. Вкладки на грамотах всіх кляс молодечого департаменту є такі низькі, що нижчі ніж в будьякій іншій забезпеченевій організації чи компанії. Наприклад, річна вкладка на грамоту однорічної дитини, обезпеченої в клясі 5 на $1,000, виносить тільки 42.09. Загальна сума цих вкладок протягом 20 літ виносить 851.80, а як взяти до уваги плачення дивиденди за ці роки, то загальна сума вкладок на цій грамоті зменшиться до $800. Отже, де можна одержати за $800 вивінувальну виплату в сумі $1,000, і крім цього забезпечення, яке гарантує виплату повного забезпечення на випадок смерти в будьякому часі впродовж цих 20 років? Відповідь на це питання є одна: тільки в Українському Народному Союзі.

Справді гордістю сповняється душа та надією і відрою наливається серце, читаючи історію У. Н. Союзу (як каже п. Д. Галичин). Це бо не фантазії і не побожні мрікування, але тверді факти доказують життєздатність українського народу, творчу снагу українського ума, трудящість українських рук і шляхетність української душі.

Бути членом в У. Н. Союзі, це значить, що ви не тільки виконали свій громадянський обов'язок відносно себе самих і своїх дітей та свого українського національного походження, але ви також стаєте добрим громадянином цієї благородної країни, бо допомагаєте їй розбудовувати економічно.

В. Гасій.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найдешевше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

Rosemary Clooney and Anna Maria Alberghetti, who are two of the stars that sing in the new Paramount Technicolor hit, "The STARS ARE SINGING" which opens at the Astor Theater on March 10th.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЕЛКГАРТ, ІНД.

З життя УКК.

В силу обставин вже від давна велика частина українців у ЗДА розселилася в більших скупченнях. Це має свої вигоди. Там процвітає культурне та суспільно-громадське життя, люди об'єднані в різних товариствах, мають свої церкви.

Але в ЗДА живе чимало українців, розкинених поодинці чи малими групами, далеко від більших осередків. Ця частина українців не завжди має можливості плекати ті вартості, що велика громада. Така сама доля й біля 300 родин, що живуть в околицях Савт Бенд, Мішавака, Елкгарт, Найлес, Бентон Арбор і ін. в Індіяні. На просторі від Гері, Інд., аж до Толідо, Огайо, немає ніодної української церкви, якщо не врахувати одинокy т. зв. карпаторуську православну греко-католицьку церкву в Мішавока, що підлягає російському єпископові Леонтієві. А на всьому цьому просторі поздовж лінії Гері-Толідо живе чимало українців, порозкиданих по фармах і містечках. Фактично, тут донедавна не існувала жадна українська організація.

Завдяки пп. д-рові Богданові Гнатюкові та д-рові Михайлові Папові, що від майже трьох років працюють викладачами в Университеті Нотр Дейм, Інд., та зрозумінню невеличких груп давно прибулих українців до потреб організованого життя, в грудні 1951 р. Установчими Зборами покликано до життя Філію Українського Конгресового Комітету в Елкгарті, на чолі з п. Петром Остапчуком. Філія, як одинока українська установа на цьому просторі, зробила дотепер усі можливі заходи для об'єднання всіх українців осередків Савт Бенд, Елкгарт, Найлес, Бентон Арбор і ін. І треба признати, що Філія може похвалитися деякими осягами у своїй дотеперішній діяльності. Це щойно тепер в цьому районі розпочато відзначувати річниці усіх важливіших історичних подій визвольних змагань України, організовано у власній домівці суспільне життя, заслухано ряд доповідей на актуальні теми. Українці цього простору може вперше вітали в себе політичного діяча, інж. Осипа Бойдуника, який відвідав цю громаду під час своєї подорожі в ЗДА. Крім того, в грудні 1952 відвідав громаду представник УКК, п. Василь Косаренко-Косаревич, що прочитав доповідь про завдання української еміграції під сучасну пору.

Цього року торжественно відсвятковано Різдво. На самий Сьвят Вечір зімпровізований хор, під кермою д-ра Б. Гнатюка, виступав у місцевому радіо (в Савт-Бенд), мабуть в перше в історії цієї околиці, надаючи традиційні українські колядки та відповідь до хвилі промови. Англійською мовою виголосила зворушливу промову уроженка Закарпаття, пані Анна Пап, а українською д-р Богдан Гнатюк. Величезний відгук громадянства був на декламацію 8-річної Володимири Гнатюк, що дійсно мистецьки та зворушливо передала композицію „Свят Вечір". Хочемо відзначити, що у спільній Сьвят-Вечері взяли участь давноприбулі закарпатці, які назагал стояли досі осторонь українського життя. Група цих закарпатців взяла активну участь у влаштуванні програми, співаючи кілька типічно закарпатських колядок. Це гарний доказ того, що наші брати із Закарпаття пізнають „хто вони й чиї діти", якщо до них відповідно підходити. Це дає доказ того, що москвофільські впливи меншають серед них і можна сподіватися, що при відповідних обставинах закарпатські брати могли б включитися вповні в організоване українське життя.

Маланчин Вечір цього року влаштовано також з успіхом. Під проводом пань Томків і Гнатюк, дбайливо підготовано дитячий виступ. З деклямаціями та співами, як також у імпровізації „Вертепу", поруч дітей панства Гнатюків, брали участь діти панства Горинь, що роджені в Америці, та донечки п-ва Верб'янських і Сакалошів.

Цьогорічну річницю проголошення Самостійности та Соборности України відзначено доповіддю д-ра Михайла Папа. Доповідач підкреслив, що ці акти мають далекойдучі позитивні наслідки для українських визвольних змагань і дають відсіч всяким московським затіям відносно майбутніх „плебісцитів".

Жіноча Секція Філії УККА, на чолі з панею Іриною Гнатюк, відзначила 15. лютого 1953 річниці смерти героїнь української визвольної боротьби — Віри Бабенко, Ольги Басараб та Олени Теліги. У своїй доповіді пані Ірина Гнатюк підкреслила не тільки чистоту патріотизму і повної відданости службі Україні, але також ідеологічну пов'язаність героїнь з різних просторів України та різних періодів часу. Київ — Львів — українська еміграція злиті в одне, вони однаково боряться проти большевицької, польської та німецької окупації та тиранії в Україні. Мистецьку частину заповнив виступ жіночого хору та деклямації 8-літньої Володимири Гнатюк і 9-літньої Марії Верб'янської. Під враженням чудесної деклямації малої Гнатюківни приходиться ствердити ще більшу потребу організації власного українського культурно-мистецького, суспільно-політичного та громадського життя. Тут виринає рубом питання виховання дітей у подібних до цього простору околицях, зданих виключно на власні, обмежені сили й можливості.

Філія УККА намагається вив'язуватися і з своїх фінансових обов'язків. Завдяки Михайлові Першин, що відомий українському громадянству з його активности в „Чорноморських Січах", п. Степанові Двоянові, який дуже віддано працює в ролі господаря домівки, і ін., проведено успішно коляду на Український Народний Фонд, зібравши у вісьмох осередках Індіяни, що віддалені від себе до 50 миль, суму 111.50 дол., яку переслано до Централі.

Від останніх Загальних Зборів, що відбулися 31 січня 1953, Управу Філії очолює д-р Богдан Гнатюк. Управа і членство Філії дуже живо цікавиться справами українського визвольної політики й рішучо підтримують становище українських політичних груп в Европі відносно збереження суверенности української політичної волі.

Д-р Петро Стерчо.

НОВА КУЛЬТУРНА УСТАНОВА В НЮ ЙОРКУ

Об'єднання Мистців Українців в Ню Йорку повідомляє, що в п'ятницю, 6-го березня, відбулося перше засідання Ради Професорів нової мистецької школи, заснованої в Ню Йорку. Присутні були професори: В. Січинський, М. Осінчук, М. Бутович, С. Литвиненко, П. Холодний, С. Гординський, А. Малюца, М. Радиш, Я. Гніздовський, М. Черешньовський, а М. Мороз виправдав свою відсутність. На цьому засіданні ухвалено м. і. назву: „Український Інститут Пластичного Мистецтва", та вибрано директором скульптора проф. Сергія Литвиненка і заступником арт. мал. А. Малюцу. Інститут матиме два відділи: для дітей 10—15 літ, та для старших.

Дальші вписи до Інституту приймає і докладніші інформації про плян навчання і оплати подає дирекція в п'ятницю 7—8 год. веч. та в неділі 11—12 в полудень. Інститут запрошує на неділю 15 березня год. 4-та по пол. старших кандидатів на учеників та батьків дітей на спільну конференцію.

М.

НАУКА

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

при У.К.К. — Відділ в Джерзі Сіті, після поширення обсягу праці, приймає вписи студентів на:

1. ФІЛОСОФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ з віддлами: Українознавство, Педагогіка і Лінгвістика.

2. ПРОМИСЛОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ з віддлами: Технічне Креслення, Читання Технічних Рисунків, Математика, „Дісайн" і „Стрес" Аналіза; Стенографія, Писання на машині, Бухгальтерія, Адміністрація.

У.Н.У. має утилітарно-професійний характер навчання, має метою вишкіл кадрів, спираючися на програмі американських шкіл і потреб. Науку провадять висококваліфіковані фахівці, авдиторно — в Ню Йорку і ближчих місцевостях. Для провінції наука відбувається заочним або консультаційним шляхом. Після закінчення, студенти дістають диплом на право виконування відповідного фаху.

Вписуватися в бюрі У. Н. У. 77 East 7th Street, New York City, „Самопомічі", в сер. і пят. год. 6-7 в., або писати на U. N. U. Ukrainian Center, 181 Fleet St., Jersey City, N. J. На відповідь залучити значок!

З Листів до Редакції

Не відмовте, на сторінках Вашого шановного щоденника, вмістити нижче зазначене:

Тому, що безвідповідальні особи з часопису федералістів „Східняк" безконтовно поширюють, свою безсоромну, повну наклепів, на Українську Державу, український нарід і її політичний провід на еміграції — газетку, я мав неприємність отримати декілька чисел „часопису". Я декілька разів писав до „Східняка" і „Нов. Рус. Слова", щоб цього часопису мені не висилали. Але це не допомогає, і тому заявляю:

З федералістами я ніколи нічого спільного не мав, не маю і не хочу мати.

Стою на становищі: Свобода народам, свобода людині, засуджую уярмлення одним народом другого, в даному випадку російським — українського, і хоч не належу до жадної політичної течії, підтримую лише рух за вільну і ні від кого незалежну Соборну Україну.

З правдивою пошаною
В. Середа.

Шікаго, 1-го березня 1953.

● Федеральний уряд виступив з обвинуваченням чотирьох робітничих провідників за участь в здирстві на „прибережнім фронті" в Ню Йорку. Прокуратор закидає їм незаконне побирання оплат від кандидатів на робітників у загальній сумі $16.400.

ВІДГУКИ ДНЯ

ДЕ „СОНЕЧКО" СЯЄ...

Помер, перестовився, натягнув ноги, сконав, ги як там хочете. На кожний спосіб, як не назвати цей стан, факт залишиться фактом — нема і ніколи вже не буде.

Ще раз ги два напишуть про нього загнані поети Совєтського Союзу, ще кілька разів зримують його ім'я, а там і перестануть. І так тяжко буде знайти оту золоту середину, щоб і не замало посолити, і не пересолити, бо нове „сонце" готово образитися.

А до того і з римою клопіт.

До Сталіна було куди легше, навіть по-українськи. Сталін — далі, стали, вітали, літали, а до Маленкова (наголос на „Ма"!) — хот єдь і плач. Я свого гасу теж був „римарем", а до Маленкова ніодної путньої рими не видумав. Здається і в тому випадку в московській мові буде їх більше. Неодин поет закляне в душі, гому Маленков, а не Берія, ги гогби навіть Молотов (Берія — менажерія, містерія, тепер і я, серія, а Молотов — золото, поколото). Чи не добре було б, щоб постинька братія в ЗДА, в США ги в іншій Пінецькій Америці зійшлася та подумала, та післала на Україну далеку кільканадцять рим до „Маленков" — для славословного вжитку?! Адже там прийде тепер велигезний попит на такі рими!...

Нікому з американських поетів навіть на думку не впало шукати рими до Айзенгавера, коли він став президентом, але це є буржуазна країна, що стогне в ярмі капіталізму. Зате в свобідній Совєтії, „де людина вільно так живе" — під сонцем Сталінчаленківської конституції, треба шукати рим і то якнайшвидше. Кажуть, що один з поетів уже пару місяців тому написав вірш про Маленкова. Мав добрий ніс, хоч і рискував, бо ануж був би вийшов Берія або Молотов!...

Але й розганятися занадто теж не добре. Маленков, хоч і вдвоє грубший, але все таки не Сталін. На те треба посвятити кільканадцять мільйонів людей і кільканадцять голов найвищих достойників. При добрій волі все те можна виконати, тільки не знати, ги буде гас.

Уявляю собі настрій у Совєтії.

Люди і тішаться, і журяться. Тішаться, що „той" вже не живе, а журяться, ги тепер не буде ще гірше. Десь там у темну ніг стоїть над крайною придушений шепіт, око блудить по небі, а вухо надслухує: ги не летять віз заходу?! І напевно хтось шось багив, хтось щось гує — і шепіт...

Все ж таки і там є люди, що щиро жалують за Сталіном.

А є їх сімнадцять.

Часописи подають, що коли два роки тому диктатор занедужав, то покликали до нього лікарів з Европи. Лікарі приїхали і оглядали... всімнадцять Сталінів.

Подумайте, Ш. Читагі, про тих сімнадцять бідолахів. Що вони тепер?! Як, трути восени!

То було — їдять, п'ють, і тільки гас від гасу: „Номер десятий, виходи!" Відбув якусь там параду, поїздку, і знову за гарку.

А тепер — здається — всім сімнадцятьом: „Собірайся с вещами!"

Бо ще, гого доброго, втіге котрийсь заграницю і згне вдавати правдивого Сталіна...

Зате піде по цілій країні новий набір: п'ять стін і шість цалів, 250 фунтів ваги і „абікновенноє руское ліцо".

Галактіон Чіпка.

УВАГА! КОЛЯДА!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ ПРОСИТЬ ПОВЕРНУТИ ЛИСТИ „КОЛЯДИ".

Український Конгресовий Комітет звертається з проханням до всіх Вп. Установ, Організацій і приватних осіб, що дістали листи „Коляди" на переведення збірки для залишенців, щоб **закінчили збірку до 31. березня ц. р.**

Після того просимо усі листи повернути до Конгресового Комітету, — як заповнені, так і порожні, — для звіту в пресі і для уміщення в збірному зводі Українського Народного Фонду.

В згаданому реченці приймається також Національний Даток і пожертви на Український Народний Фонд ще на 1952-ий рік.

Національний Даток посилайте на адресу:
P. O. BOX 721, CHURCH ST. ANNEX, NEW YORK 7, N. Y.

Український Конгресовий Комітет Америки.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році принимає окремі шпальти збільшеного величного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 доляри за 5 рядків та більше, відповідно до величини оголошення. Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „Свободи" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення. Зголошення святочних побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 31-го березня ц. р.

КУПУЙТЕ УДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Уділи можна набути в таких Товариствах:
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ, 208 Іст 6 вул. — Вівт. 7-9; Нед. 11-1.
„ДНІСТЕР", 119 Евеню А — Сер. 7-10; Суб. 22-6.
САМОПОМІЧ, 77 Іст 7 вул. — Щоденно 4-8; Нед. 11-2.
ПРОВИДІННЯ, 221 Іст 6 вул. — Вівт. 5-7; Четв. 5-7; Суб. 12-2.
ЛІТ.-МИСТ. КЛЮБ, 149 Друга Евеню — П'ятниця 7:30-9:00.

„Українці Ню Йорку й околиці!

„Звеличники Сталіна й Червоної Москви та заморочені ними українці зорганізовані в Українсько-Російському Комітеті міста Ню Йорку влаштовують жалібний мітінг з приводу смерти найбільшого злочинця світу, — кривавого диктатора Сталіна в неділю 15-го березня 1953 р., о год. 2:30 по полудні в Мангаттан Плаза при 66 Іст 4 вулиця (між 2. і 3. Евс., в Ню Йорку).

Протестаційний Комітет Українських Організацій міста Ню Йорку і околиці закликає всіх українців взяти масову участь **В ПІКЕТУВАННІ И ПРОТЕСТІ** проти цього звеличування ката українських та інших поневолених народів.

Збірку ДЛЯ ПІКЕТУВАННЯ—ПРОТЕСТУ визначено **в неділю, 15-го березня, точно о год. 2. по полудні на розі 4-тої вулиці й 3-тої Евені в Ню Йорку**, звідки розпічнеться пікетування—протест під гаслом: **„УКРАЇНО-МАТИ, КАТ СКОНАВ!"**

Протестаційний Комітет Українських Організацій міста Ню Йорку й околиці.

УВАГА! НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Починаючи
У ВІВТОРОК, 17-го БЕРЕЗНЯ 1953 Р.
В НЬЮ ЙОРКУ
буде висвітлюватися кожного дня від год. 1-ої по пол. до 11-ої ввечорі, в американському кіно-театрі
ST. MARK'S THEATRE
133 Second Avenue
(Tel.: GRamercy 3-5222)
перший український звуковий фільм в Америці,
безсмертна мельодрама
ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

продукції **В. АВРАМЕНКА.**

У головних ролях виступають знамениті оперові співаки і співачки: **ТАЛІЯ САБАНІЄВА з Metropolitan Opera у Ню Йорку, МИХАЙЛО ШВЕЦЬ, ДМИТРО КРЕОНА, ЛІДІЯ БЕРЕЗОВСЬКА,** видатні артисти **МАТВІЙ ВОДЯНИЙ, ВОЛОДИМИР ЗІЛИНСЬКИЙ, ТЕОДОР СВИСТУН, ОЛЕНА ДІБРОВА, ФЕДІР БРАЖНИК** та інші талановиті сцен. сили. Музика в обрібці проф. **КОНСТАНТИНА ШВЕДОВА**, співрежисер **МИХАЙЛО ГАНН.**

Чудові картини українського побуту, чарівні сольові і хорові продукції, народні танки, національні пісні і танок „Полтавський Гопак" в виконанні В. АВРАМЕНКА.

Остання нагода побачити НАТАЛКУ ПОЛТАВКУ в американськім театрі цього сезону, тож користайте з неї всі, хто живе в місті Ню Йорку й околиці!

The great Ukrainian opera film "NATALKA POLTAWKA", produced by Vasile Avramenko, will be screened in New York City, starting Tuesday, March 17th at the ST. MARK'S THEATRE, 133 Second Avenue. "NATALKA POLTAWKA", as presented in this film, introduces you into a fairy land of Ukrainian folk music and the incomparable rustic culture of Ukraine. Superb solo and choir productions, charming folk dances, solo dance "Poltavsky Hopak" executed by Vasile Avramenko.

Вписи нових учнів до школи Авраменка продовжені і відбуваються кожного дня від год. 10. ранку до 9. вечора, — аж до 1-го квітня 1953 р.

Умови прийняття на новий танковий курс: Для дітей від 3. до 14. року життя оплата за цілий 3-місячний курс, по дві лекції тижнево, виносить разом із вписовим $20.00. Для учасників від 15. року життя вгору оплата, разом із вписовим, **виносить $30.00.** Для більшого числа дітей із одної сім'ї і для незаможних окремі знижки. Сироти вчаться безплатно. Для особливо талановитих дітей є стипендії, оплачувані патріотичними громадянами.

Адреса Студії Авраменка: 4 Saint Mark's Place (E. 8th St. близько 3-ої Евеню). Телефон ALgonquin 4-7655. **ДИРЕКЦІЯ СТУДІЇ АВРАМЕНКА.**

НОВИНА! ДЛЯ ВП. ПАНЬ!

„АРКА" одержала з Европи

ПРЕКРАСНІ МАТЕРІЯЛИ

ДЛЯ ВИШИВАННЯ ВЕСНЯНИХ СУКЕНОК!

Імпортовані матеріяли є в п'ятьох красках: білий, попелятий, кремовий-темний, кремовий-ясний і пісковий; ширина матеріялу 50 інчів (ок. 1,30 метра), ціна за 1 ярд $2.00. ВШ. Паням дораджуємо використати цю нагоду перед Вишиваними Вечерницями, що відбудуться в травні в Ню Йорку.

Матеріяли надаються рівнож для вишивання священичних риз, обрусів та інших гарних вишивок.

НА СВЯТА!
В „АРЦІ" найдешевші ПИСАНКИ — по 75¢! Великодні картки по 10¢! НОВІ ПЛАТІВКИ! НОВІ ТАНГА!

Бувасте в Ню Йорку, — просимо відвідати „Арку", там знайдете багато різноманітного товару! Там завжди можете стрінути Ваших Знайомих!

„Арка" відкрита щоденно до год. 9-ої веч. А зараз перед Святами „Арка" відкрита додатково ще й кожної неділі до год. 8 веч.

ARKA Co.
48 East 7th Street, New York 3, N. Y.
Phone: GRamercy 3-3550

УВАГА! — ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДАМИ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ В ФИЛАДЕЛФІЇ
відбудеться
В НЕДІЛЮ, 22. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.
о год. 7. ввечорі
в залі Клюбу Горожан при 847 Н. Френклін вул.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

присвячений 139-ій річниці народження
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

В програмі: Святочна промова **Галини Журби**, сольо-спів **Олена Шишацька**, деклямація, **Оксани Панасюк**, музичне тріо: **Роман Савицький, Мирослав Дуда і Оксана Сімович**, муж. і мішан. хори „Кобзар" під проводом дир. **С. Ю. Вустовського і М. Добоша**, інсценізація під мистецьким керівництвом **Володимира Шашаровського**, Фортепіяновий супровід **Лідії Бульби та Зої Маркович.**

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

Вашим Рідним, Приятелям та Знайомим буде радісно отримати від Вас

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

на кольоровій артистичній картці з релігійними мотивами та на картці в українському стилі роботи **М. Анастазієвського**, що їх Ви набудете в „Свободі".

Наближається Великдень, — тож замовляйте вже сьогодні ці

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

в ціні по 10 центів кожна. **Приймається також гуртові замовлення 100 штук за 7 дол. Замовлення полагоджується відворотною поштою.**

"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В АВСТРІЇ

З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ В АВСТРІЇ

У Зальцбурґу 10-11 січня ц. р. відбувся сьомий загальний з'їзд Українського Центрального Допомогового Об'єднання на Австрію (УЦДОА).

Повноправними учасниками з'їзду були уповноважені представники таких Українських Громад: Бреґенц, Інсбрук, Куфштайн, Зальцбурґ (Гельбрун, Парш, Максґлян), Лінц, Астен, Філлях (Ст. Мартін). Крім громад, низових клітин УЦДОА, брали участь у з'їзді також представники УГКЦ (Інсбрук), УАПЦ (Куфштайн), ЗУАДК і УСХС (Зальцбурґ) та були заступлені крайові організації: Союз українських пластунів (Бреґенц-Інсбрук), Ліґа українських політв'язнів Представництво українських студентських товариств в Австрії (Інсбрук), Союз Українських Ветеранів (Куфштайн), Союз Українок, Спілка українських науковців, Союз українських інвалідів і Братство українських дивізійників (Зальцбурґ).

Деякі громади (Грац, Шпітталь) не вислали нікого на з'їзд.

Із 3 членів Управи УЦДОА звітував тільки голова — д-р В. Бемко. З'їзд ствердив, що Управа за час своєї однорічної діяльности провела велику роботу, головно в допомоговій ділянці.

Нову Управу очолює д-р Дмитро Бобаних, який живе в таборі в Зальцбурґу.

В АНГЛІЇ

ОПІНІЯ ПРО УКРАЇНЦІВ

В листі до СУБ головний урядовець праці одного з Агрікультурних Комітетів пише: „Думаю, що не всі українці задоволені з цього, що перейшли на працю до міст, хочби тому, що мешкання в містах не надто вдоволяючі, головно ж, коли йде про харчування, а з другого боку з причини недостачі гарячої води і можливостей для купання. Нас дуже присмно завжди вражало велике замилування українців до чистоти і виглядає, що бракує їм всіх тих полегш, які вони мали в гостелях".

Головна квартира Шотляндської УМСА замкнула з новим роком всі свої гостелі, в яких мешкали робітники. Поміж тими робітниками було теж багато українців. З нагоди ліквідації тих готелів, головний директор Шотляндської УМСА Мр. Джелятлі написав до СУБ листа такого змісту: „Я був би Вам вдячний, коли б Ви захотіли через Вашу газету переслати вашим землякам мої найкращі для них побажання успіхів на їх нових місцях праці і виказати мою і Шотляндської УМСА подяку для них за їх знамениту співпрацю і тверду працю та їх дуже коректну поведінку за весь час їх праці під нашим зарядом. Їх товариськість і прекрасна поведінка спричинила це, що ми дістали подяки і похвали за них з різних місць. Була то для нас велика присмність стрінути так багато симпатичних людей і було для нас честю мати можливість допомагати їм хоч в невеликій мірі".

В НІМЕЧЧИНІ

УСПІШНИЙ КОНЦЕРТ М. ДУДИ

18. січня в театральній залі американського клюбу в Нюрнберзі відбувся концерт відомого українського тенора Михайла Дуди і його учениці п. Аґи Рози Бавм.

Не зважаючи на ранню передобідню годину концерту, велика — на 1200 глядачів — заля театру була заповнена вщерть. Крім німців було чимале число українців, що мешкають приватно, а також із табору Валька.

Програма концерту складалася з оперових арій та дуетів Артемовського, Пуччіні, Маєрберґа, Верді, Леонкавалльо. Акустика залі дала змогу нашому співакові показати всю силу, красу і гнучкість свого голосу. Культура виконання важних із вокального погляду арій дала велику насолоду слухачам.

Крім неперісічности вокальних даних, Михайло Дуда довів, що він неабиякий педагог співу. Його учениця п. Бавм виявилася закінченою концертовою співачкою. Її прекрасний голос, його обробка і звучання — заслужений успіх М. Дуди як учителя. Не знаючи української мови, п. Бавм бездоганно виконала українською мовою свою партію дуету із „Запорожця за Дунаєм".

Мистецька критика Нюрнберґу і німецька преса виявили велике зацікавлення концертом (увесь концерт записано на плівку) і дала йому прихильну оцінку. Так, „Нюрнберґер Цайтунґ" писала „...нюрнберзька сопраністка, учениця М. Дуди, досягла високого рівня співочої досконалости" і далі: „голос М. Дуди має таку силу, теплоту та гнучкість, яку не багато мистців посідають сьогодні. Нам здається, що співак навіть не вичерпав усіх своїх можливостей..." Інші газети підкреслили приблизно те ж саме.

Коли пригадати умови, в яких живе і працює М. Дуда, то доводиться просто дивуватися його волі й енергії. Останній концерт показав, як можна прокладати шлях українській культурі в широкому світі.

З великим чуттям і розумінням акомпаніював на концерті капельмайстер Ганс Бутергоф, що через співпрацю з українським артистом вріс в українську музику.

Бувшого короля Фарука покинула жінка

Рим. — Бувша молода королева Єгипту Нарріман покинула в Римі свого чоловіка та літаком виїхала з своєю матір'ю до Швайцарії. На літовищі в Римі під час від'їзду королеви не було бувшого короля Фарука, що свідчить про те, що відносини між ними не найкращі. Загально думають, що це сталося під впливом Фарукової тещі, пані Садек, яка мала зв'язки з теперішнім єгипетським урядом прем'єра Наґіба, що хоче скомпромітувати бувшого короля. Згідно з мусулманським законом діти залишаються коло батька, коли мати від'їжджає. Фарук має три доньки від першої жінки та сина від Нарріман. Говорять, про розвід між Нарріман і Фаруком. Що тоді було б із наслідкином єгипетського престола, Фаруковим сином, не знати. Єгипетський уряд домагатися буде, щоб престолонаслідник виховувався при королеві в Єгипті.

● Стару копальню залізної руди коло міста Гудсон, у стейті Ню Йорк, перемінено на міжнародний восинний сховок культурних і матеріяльних скарбів для захорони від атомової бомби. Поверхня копальні охоплює 200 акрів, а підземелля має три поверхи з місцем для 200 окремих сталево-бетонових переділок.

BRAUHAUS
Bavarian Cabaret
249 E. 86 · LE 4-9840
ENTERTAINMENT · DANCING
SCHNITZELBANK
Open 7 days a week for
LUNCHEON · DINNER · SUPPER

THE LORELEI
DINING · DANCING
233 E. 86 · SA 2-9926
Open every night for
DINNER AND SUPPER
CONTINUOUS DANCING

THE DOMINO
210 E. 86 · TR 9-5630
"New York's Largest Nite Club Dance Floor"
Open 7 days a week for
JOHN BARNEY & HIS ORCH.
AL CASTELLANOS & RUMBAS
BANQUET FACILITIES

RHEINLAND
228 E. 86 · RE 4-9366
LUNCHEON · DINNER · SUPPER
Entertainment and Dancing
featuring
ROSALIND GRANT · FRITZ KLUTSCH
ERNIE STEMM & his Orchestra

CAFE GEIGER
206 E. 86 · RE 4-4428
LUNCH · AFTERNOON TEA
DINNER · SUPPER
CONCERT MUSIC DAILY
4 to 6 P.M. · 8 P.M. to 1 A.M.
EXCELLENT PASTRIES
TO TAKE HOME

Enjoy An Evening
At The
SWITZERLAND
225 E. 86 · SA 2-9561
Open 7 nights a week for
DINING AND DANCING

Yorkville Restaurant Association

ЗАПРОШУЄМО ЗАВІТАТИ ДО YORKVILLE

НАЙКРАЩА НІМЕЦЬКА КУХНЯ І РОЗВАГИ

LOCAL — LONG - DISTANCE
MOVING — STORAGE
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y. — Tel. OR. 3-2484

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ПЛАТІВКА, ЩО ДОВГО ГРАЄ — Long Playing — 33 обороти

РГЛП 701 „ВЕЧЕРНИЦІ"
П. НІЩИНСЬКОГО

виконує Українська Симфонічна Оркестра.

Одна десятицалева платівка, що її ціна за каталогом $3.00 спеціяльно для читачів „Свободи" — $1.95

Приймаємо замовлення поштою.

За пересилку і забезпечення просимо додати 50 центів.

Домагайтесь нашого повного каталогу українських платівок — безплатно.

ARGEE MUSIC CORP.
121 Lexington Ave. (at 28th St.) New York 16, N. Y.
Відчинено щодня в год. 10—7. Замкнено по неділях.

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА РОБІТНЯ В НЮ ЙОРКУ

Roman KUSSOFF

41 W. 57th STREET (5th Floor), (між 5 & 6th Ave.)
NEW YORK CITY

Коли задумуєте справити нове футро, перемоделювати, направити, або дати до схову, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скірником Романом Кузевом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковнір були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріялів.

Ціни приступні.
Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

БУДІВЕЛЬНА КОРПОРАЦІЯ „УКРА",
вишле для Вас
ДАРОМ
важливі інформації про купно чи будову свого дому, що саме тепер вийшли з друку.
Залучіть 3-центовий значок і пишіть:
"UKRA" BUILDING CORP.
4 St. Mark's Place, New York 9, N. Y.
Tel.: ALgonquin 4-7655
або
85-50 101st Street, Richmond Hill 18, L. I. N. Y.
Tel.: VIrginia 9-8076.

Bleyle

BLEYLE — СПІДНЯ БІЛИЗНА,
SCHIESSER — СПІДНЯ БІЛИЗНА

Светери, камізельки, в'язані дамські й чоловічі блюзи, чоловічі камізельки з кишенями, плащі ґабардинові і з природної вовни.

Німецькі лляні скатертини.

WM. LANDMESSER & SON
1653 2nd Avenue, New York, N. Y.
між 85th & 86th Streets.
REgent 4-2106

Ділимося сумною вісткою, що 11. березня 1953 р., помер наш Найдорожчий Муж і Батько

АНДРІЙ ЧАРУК,

член 361 відділу УНСоюзу, замешканий 225 Sunnyside Ave., Brooklyn, N. Y.. Полишив в смутку жінку Павліну, трьох синів і шістьох внуків.

Панахида за упокій Його душі відправиться в п'ятницю, 13 ц.м., о год. 8. увечорі, у похоронному заведенні В. Стахурського, 667 Black Ave., Brooklyn, N. Y.

Похорон відбудеться в суботу, 14. березня б.р., з похоронного заведення В. Стахурського, о год. 9. рано, до прав. Церкви св. Володимира при Іст 14 вул., в Ню Йорку, де відправиться Панахида, а звідси на Evergreen Cemetery.

Горем прибиті
ЖІНКА, ДІТИ і ВНУКИ.

УВАГА!!!
TELEFUNKEN
ВСЕСВІТНЬОЇ СЛАВИ НІМЕЦЬКИЙ РАДІО-АПАРАТ — ЦІНА $178.50

Повідомляємо Шан. Читачів, що наш запас TELEFUNKEN апаратів вже є на 80%
ВИЧЕРПАНИЙ

останній модель спеціяльно збудований на короткі хвилі. — Чудовий, розкішний, в червоного дерева (магоневий) радіоапарат, — визначається багатством тону й цим апаратом можна слухати всі більші радіо-станції світу.

● Відбір европейських станцій ґарантований. ●

НА КРЕДИТ ПРОДАЄТЬСЯ ВИКЛЮЧНО В СКЛАДІ. Поза Ню Йорк і New Jersey виключно за готівку, або за післяплатою C.O.D.

На бажання висилається проспекти цих апаратів.
Зголошуйтесь особисто. В крамниці порозумієтесь по-українському.

Universal Watch, Jewelry & Radio Co.
Н. ПІКЕНС, властитель.
201 East 14th Street, New York, N. Y.
(відразу біля Третьої евеню)
Тел. GRamercy 3-2420.

Докладні інформації про цю фірму подає укр. радіопрограма п. Мельника від 7—8 вечора в четвер і 7—8 рано в неділі 1480 kc. WBNX — неділя від 10:15 до 11; WWRL — субота 3:30 до 4 і середа 10 до 10:30 ввечорі.

● INCOME TAX ●

ЗГОЛОШЕННЯ НА ЗВОРОТ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ
INCOME TAX RETURNS
Виконує точно й фахово
CHARLES C. CARROLL
Real Estate
31 St. Marks Place New York City
Tel.:ORchard 4-6559

● ПЕРЕПЛЕТНЯ ●

Гарна обгортка прикрашує і зберігає книжку!
Усі українці міста Ню Йорку і околиць звертаються лише до

ПЕРЕПЛЕТНІ
РОМАНА ПЕЛЕХА,
125 E. 4th St., New York 3, N. Y.
Tel. GR. 5-8406

Оправляємо дешево, солідно і швидко усякі книжки і брошури в півполотно, полотно і шкіру. Маємо досвід в переплітанні церковних книжок: Євангелій, Апостолів, Молитовників й ін. Замісцевим полагоджуємо поштою!

● НОВІ КНИЖКИ ●

ГЛАСОПІСНЕЦЬ
о. Ісидора Дольницького
Львівське видання з 1894 р. На доброму папері, оправлений у твердій полотняній обкладинці висилає, — за попереднім надісланням належитости $7.50.—
PETER MILANOWSKY
2429 Third Ave., Watervliet, N.Y.

● НА ПРОДАЖ ●
● БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ●

З приводу недуги властителя продається
КАБАРЕ—БАР—РЕСТОРАН
(Друга Евеню в Ню Йорку)
що дуже добре розвивається, на доказ чого можуть бути представлені рахунки й ін. документи.
Телефонувати (з Ню Йорку через „оперейтора"):
HEnderson 4-0237

ЯКЩО ВИ СТРАЖДАЄТЕ НА РЕВМАТИЗМ І НЕВРАЛЬҐІЧНІ БОЛІ, ТО ПОПИЛЬНУЙТЕ ЦЕ ПРОЧИТАТИ.

Кожний суглоб і мускул може бути жертвою ревматичних і невральґічних болів, що калічать тіло. Лише той, хто страждає, знає жахливе лихо і муки, що їх Ви переносите, якщо біль осяде у Ваші ноги, коліна, плечі, шию, пальці, спину. Отож є потішальна новина для Вас у висловах тих, що вже випробували новий складник ANTRO, який допомагає в згаданих болях.

Багато з тих, що думали, що вони ніколи в житті вже не зможуть знову сміятись, тепер щасливі повідомити Вас, що їхні терпіння зламані лише кількома давками. Отож не страждайте непотрібно, якщо можете мати полегшу.

На підставі цього відтинку отримуєте два тридолярові ($3) пуделка чудодійних ANTRO таблеток лише за $5.00 (з додатком C.O.D. поштових оплат). Перешліть отже до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Ваше замовлення буде виконане зворотною поштою.

Ім'я ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт ____

● Професійні оголошення ●

ДР. М. МАЙЗЕЛЬ
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-ої Евеню і Union Sq.
Лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок — недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застриками пеніциліни та інших лікарств. Аналіза крови, сечі і інших виділень. Аналіза крови для супружих дозволів.
Години: Щодня 10—1, 4—7; в неділю 11—1.
ЕКЗАМІНАЦІЯ $3.00

Dr. S. CHERNOFF
223—2nd Ave. (cor. 14 St.) NYC
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі. Неділя від 11. до 1. по полудні.

НЕДУГИ НІГ
жиляки — відкриті виразки
запалення жил — ревматизм,
артретизм — екзема — ішіас.
Лікування без операцій.
Години прийнять: Понеділок і четвер від 1 до 8 по полудні. Вівторок і п'ятниця від 1 до 6 по пол. Середа від 2 до 5 по пол. Субота від 11 перед пол., до 2 по пол. —У неділі і свята зачинено.
L. A. BEHLA, M.D.
320 W. 86th St., New York City
Phone: ENdicott 2-9178

ДР. ДЕРУГА
З европейським дипломом
128 EAST 86th STREET
Недуги міхура, шкіри, крови й недомагання тазових органів. Нервовість, Ослаблення залоз, Канаральний стан. Структура, Улькус (боляк).
У будні: 10—2 й 4—9 години.
ОГЛЯДИНИ Й БАДАННЯ КРОВИ $3.00.
Над зупинкою підземки Лексінґтон-Евеню.
● Центральне положення, догідний доступ звідусіль.
● Окремі ждальні для жінок.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК
Справжня европейська фарба в порошку зі старого краю.
Десять (10) красок: червона ясна, пінкова, фіолетова, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 10 красок $2.50. Віск пчільний 15 ц. Кістка до писання 20 центів.
Красвий шафран 25 ц.
● ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес" в формі книжечки з віршами, ціна за дозин $1.00, 50 карток $3.75, 100 карток $6.00. Спеціяльна ціна на 200 і 500 штук.
● КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. Величка пачка коштує 75 ц.
● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 75 центів.
ІМПОРТОВАНІ ХУСТКИ
З чистої 100% вовни — всі кольорові. — $4.00—$5.00 кожна. Також маємо великий запас Д.М.С. ниток до вишивання, ріжні взори, канви, панаму. Скоро шліть замовлення разом з поштовим переказом, або чеком, щоб ви на час отримали товар.
Замовлень на C.O.D. не приймаємо.
UKRAINIAN BAZAAR
170 East 4th Street,
New York 9, N. Y.

● ЮВЕЛІР ●
CHARLES & CHARLES
191 Ave. B, Corner 12th St.
New York 9, N. Y.
Telephone: CA: 8-1889
Годинникар і ювілер від 1905 р. Аґенція на гарні швайцарські та американські годинники та біжутерію. Всю працю виконується у власній робітні. Один рік ґарантії.

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices IN EFFECT
MAPLE Coal & Coke Co
Antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Куддан.

ВУЙКІВ і КОПЕЦЬ
ЗНАНА УКРАЇНСЬКА КУШНІРСЬКА ФІРМА
виконує на замовлення елеґантні футра.
Найновіші фасони і досконалий ґатунок шкурок — це запорука задоволення нашої клієнтелі.
ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ!
Переробляємо всякого роду футра, — жакети, нагортки й подібне.
Адреса фірми:
WUJKIW & KOPIEC, INC.
111-115 East 7th Street, New York 9, N. Y.
(Між 1-ою й „А" Евнями).
Телефон: SPring 7-8710
Крамниця відчинена кожного дня від год. 9 ранку до 7:30 вечора, — а у четвер до год. 9 вечора.

DUNLEY HAT SHOP
14 ST. MARK'S PLACE, NEW YORK, N. Y.
Пропонує на ВЕЛИКОДНІ СВЯТА
великий вибір КАПЕЛЮХІВ
з власного виробу в найкращих кольорах і фасонах.
У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки.
Дальше пригадуємо, що маємо відділ
МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ,
а саме: першої якости сорочки, спортові сорочки, дощевики і піжами знаної марки:
"JAYSON"
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабрич. ціну! Говоримо по-українськи. І цього року, як звичайно, наші клієнти отримають від нас Святочні Подарунки, що стануть їм приємною прикрасою дому та свят. поздоровленням від нашої фірми. Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано і кожного четверга від 7-8 ввечорі на хвилях 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 ST. MARK'S PLACE (Іст. 8. вул. Bet. 2 — 3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2. N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Заряджує погребами по ціні так низькій як $150
Обслуга чесна і найкраща
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
New York City
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3029. Нічна пат руля.

„Тарзане бвана, то Гассанове село, торгівця невільниками", показала Мюза. А там сам Гассан!".

„Скільки чоловіків у селі?", питався Тарзан. „Тричі число пальців на обох руках, бвана", відповіла Мюза. „Зійдемо зі шляху", сказав Тарзан. „Пізніше, як стемніє, я погляну в середину тієї каторжної тюрми".